5.12.2022 KEHA/17543/2022

MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta 7.12.2022 klo. 9.30 / HE 285/2022 vp. / Lausuntopyyntö

Asia: HE 285/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Kalatalousviranomainen esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kalastuslain 62a §

Kalatalousviranomainen pitää vapaa-ajankalastuksen ilmoitusvelvollisuudesta säätämistä yleisesti ottaen perusteltuna erityisesti tällä hetkellä puutteellisen tietopohjan vuoksi perusteltuna. Kerätty tieto on ensiarvoisen tärkeää pyyntimitta- ja rauhoituspäätöksiä tehdessä sekä kalakantojen käytön ja hoidon suunnittelussa ja käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpanon vaikutusten seurannassa. Säännöksen sanktioinnin vaikutuksia voidaan pitää pelotevaikutuksena puolesta kannatettavina, jotta säännös ei muodostu desuetudoksi, eli oikeusnormiksi, jota ei tosiasiallisesti noudateta. Osaltaan desuetudon välttämiseksi on huomioitava, että tosiasiallisesti vasta valtioneuvoston asetus mahdollistaa sanktioinnin. Asetuksessa on kiinnitettävä huomioita varsinkin pyyntipaikan sijaintitarkkuuden ilmoittamisvelvollisuuteen tasapainotellen toisaalta tiedontarpeen sekä toisaalta kalastusoppaiden liikesalaisuuden välillä ja saamelaisten perinteisten sukujen pyyntipaikkojen suojaamiseen.

Kalastuslain 90 §

Esitetyn säännöksen mukaan: ”…vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle…” Kalatalousviranomainen kiinnittää huomiota siihen, että kyseinen säännös lisää ELY-keskusten tehtäviä ja vaatii siten asianmukaista resursointia. Kyseisen säännöksen valvonta onnistuu ainoastaan käytännössä siten, että ELY-keskuksen valvojat tekevät tarkastuksia liikkeissä, joissa kalaa myydään ja vertaavat liikkeiden ostoslistoja ilmoitettuihin tietoihin. Kyseisen säännöksen valvonta käytännössä tulee siis vaatimaan tosiasiallisesti vähäistä suurempaa resursointia.

Kalastuslain 92 §

Esitetyn säännöksen 4 momentin mukaan ELY-keskuksen tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaisi ELY-keskus yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Kalatalousviranomainen toteaa, että tältä osin säännös on kannatettava, koska se mahdollistaa tehtävien resursoinnin asianmukaisella tavalla.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut
Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu
Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi
PL 8060, Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi
PL 115, Kalliokatu 4
87101 Kajaani
PL 86, Veteraanikatu 1
90101 Oulu

5.12.2022

Kalastuslain 93 §

Kalatalousviranomainen toteaa, että se pitää kannatettavana säännösehdotuksen terminologisia muutoksia (”Lisäksi pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että otsikon kalataloushallinnon tietojärjestelmä –termi muutettaisiin kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannoksi.) sekä luettavuuteen perustuvia muutoksia (”sanajärjestystä kuitenkin muutettaisiin siten, että kohta alkaisi sanoilla ”tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen” ja jatkuisi ”sekä viranomaisen suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtäviin”) kannatettavana säännöksen tulkintahaasteiden vähentämiseksi.

Kalastuslain 94 §

Kalatalousviranomainen pitää säännösehdotuksen mukaisia tarkennuksia rekisterinpitäjien ja yhteisrekisterinpitäjien osalta kannatettavana (”Lisäksi 1 momentin 1-9 kohtien alkuun lisättäisiin sen viranomaistahon tai muun vastuutahon nimi, joka on kyseisen rekisterin rekisterinpitäjä.”). Tarkennukset ainakin vähentävät tai poistavat kokonaan tulkintaongelmia tosiasiasiallisten rekisterinpitäjien hahmottamiseen liittyen.

Kalastuslain 95a §

Kalatalousviranomainen pitää säännösehdotusta perusteltuna. Uuden säännöksen nojalla tietoja voisi luovuttaa salassapitosäännösten estämättä velvoitetarkkailujen tekemiseen. Tämä mahdollistaa viranomaisen kalastuslain mukaisten tehtävien paremman toteuttamisen.

Lisäksi pykälässä säädettäisiin viranomaisten oikeudesta saada tietovarannon tietoja salassapitosäännösten estämättä. Salassa pidettävien tietojen luovutuksesta viranomaiselta toiselle on tärkeää säätää, sillä tietovarannon tietojen liikkuvuus eri viranomaisten välillä on turvattava. Tämä mahdollistaa, kuten ehdotuksessa on tuotu esille, esimerkiksi saaliskiintiöpäätöksissä tietojen luovuttamisen viranomaisten välillä, joka tukee viranomaisen mahdollisuutta tehdä vankempaan tietopohjaan perustuvia päätöksiä, joka osaltaan toteuttaa kalastuslain 1 §:n mukaista tavoitetta (”Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää…”).

Kalastuslain 99 §

Säännöksellä mahdollistetaan kalastuslain 103 §:n mukaisesti hyväksyttyjen ja 107 §:ssä tarkoitetun valtuutuksen omaavien kalastuksenvalvojien valvontatoimivallan laajeneminen koskemaan EU-lainsäädäntöä vapaa-ajankalastuksessa. Kalatalousviranomainen pitää säännöstä kannatettavana sen mahdollistaessa erityisesti paremman vapaa-ajankalastuksen valvonnan merellä, jossa EU-lainsäädännön nojalla vapaa-ajankalastajille on asetettu lohikiintiöitä. Aiemmin EU-lainsäädännön valvominen ei kalastuslain 99 §:n 1 momentin 5 kohdan valvojilla ollut mahdollista.

Kalastuslain 118 §

Kalatalousviranomainen pitää perusteltuna tahallisuusvaatimusta koskien kalastuslain 62a §:n 3 momentin mukaista ilmoitusvelvollisuuden rikkomista. Kalastusrikkomukset ovat lähtökohtaisesti tuottamuksellisina jo rangaistavia, mutta ottaen huomioon erityisesti ilmoitusvelvollisuutta koskevan alhaisen ikärajan (16 vuotta) on perusteltua, että rikkomus on rangaistava ainoastaan tahallisena tekona.

5.12.2022

Kalatalouspäällikkö Mika Oraluoma

Lakimies Elias Rauhala

Tämä asiakirja KEHA/17543/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17543/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Oraluoma Mika 05.12.2022 11:44

Esittelijä Rauhala Elias 05.12.2022 11:44

Tämä asiakirja KEHA/17543/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17543/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Oraluoma Mika 05.12.2022 11:44

Esittelijä Rauhala Elias 05.12.2022 11:44